

Kirazın anavatanı Hazar Denizi, Güney Kafkasya ve Kuzey Anadolu'dur.

İKLİM:

Kiraz ılıman iklim meyvesidir. Yüksek yaz sıcaklıklarından hoşlanmadığı gibi kış soğuklarından da zarar görür. Aşırı yaz sıcaklıkları genellikle bitki gelişimini yavaşlatır. Su sıkıntısı olan yerlerde meyve kalitesini düşürür. Kış mevsiminde -20 derece altındaki soğuklar ağaçlara da zarar verebilir. Aşırı yaz sıcaklıkları genellikle bitki gelişimini yavaşlatır. Tomurcuk patlamasından sonraki dönemlerde -5 derecenin iki saat sürmesi bütün çeşitlerde zarar yapabilir.

YAĞIŞ:

600 mm'den daha fazla yağış olan yerlerde kiraz yetiştiriciliği yapılabilir. Ben düşme döneminden önceki yağışlar olumlu etki yapar. Çiçeklenme dönemi ile hasada yakın dönemlerdeki yağışların etkisi olumsuzdur. Sulamadan yapılan yetiştiricilikte, meyve tutumundan itibaren 'ben' düşme dönemine kadar ki yağış miktarı ile hasattan sonraki yağış miktarı önem taşır.Kış süresince meydana gelen bol yağışlar kirazın kritik dönemleri için pek

anlam ifade etmez.'Ben' düşme döneminden önceki yağışlar o yılın meyve kalitesine, hasattan sonraki yağışlar ise gelecek yılın meyve gözlerinin gelişimine katkıda bulunur.

TOPRAK İSTEĞİ:

Kiraz toprak yönünden seçicidir. İyi drene edilmiş, derin, verimli, havadar, organik madde yönünden topraklar isterler.

TOPRAK İŞLEME:

Toprak işleme, toprağın havalanması, yabancı ot mücadelesi, gübrelerin toprağa karışması, nemin muhafaza edilmesi, kaymak tabakasını kırmak amacıyla yapılan bir işlemdir. Toprak işlemeli sistemde, sonbaharda yaprak dökümünden sonra, işleme derinliği 10-12cm'yi geçmemek şartı ile pullukla sürülmelidir.

KİRAZ ANAÇLARI:

Kuş Kirazı:

Organik maddece toprakları sever. Tuza dayanıklılığı azdır. Üzerine yapılan çeşidin taç yapısı kuvvetli olur.

İdris Anacı:

Susuzluğa ve kirece toleranslıdır.

Klonal Anaçlar:

Weiroot, Tabel, Maxma, Gisela5, Gisela6, PHL A, PHL B, İnmil ve Damil gibi anaçlar kullanılabilir.

BAHÇENİN PLANLANMASI:

Kültürel işlemlerin kolay ve rahat yapılabilmesi, ağaçların güneş ve topraktan eşit yararlanması amacıyla ağaçlar belirli bir düzende dikilmelidir. Arazini şekli, eldeki alet ekipman, toprağın yapısı göz önünde bulundurularak dikdörtgen, kare, satranç ve üçgen dikim şekillerinden birine karar verilir.

DİKİM:

Dikim tahtası kullanılmalıdır. Dikimden önce, fidanın kökündeki söküm yaraları sağlam yerlerine kadar temizlenmeli ve saçak köklerinin uzun kısımları kesilerek kısaltılmalıdır. Kök tuvaleti yapılmadan fidan dikilmemelidir. Aşı noktası dikim tahtasının hemen üzerinde olmalıdır. Kökler toprakla kapatıldıktan sonra çığnenerek sıkıştırılır ve tekrar toprak

doldurularak düzlenir ve hafifçe sıkıştırılır. Dikimden sonra mutlaka can suyu verilmelidir.

SULAMA:

Kiraz kuru hava ve topraktan hoşlanmazlar. Buna karşılık aşırı suyu da sevmeyiz. Bu yüzden ne kupkuru kalmalı, ne de çamur haline getirilmelidir. Salma sulama, özellikle göllendirilerek yapılan sulama uygun değildir ve köklerin oksijensiz kalmasına neden olur. Ben düşme döneminden, hasada 4-5 gün kalıncaya kadar kiraz ağaçları susuz kalmamalıdır.

BUDAMA:

Budama, meyve ağaçlarında düzgün ve kuvvetli bir taç oluşturmalarını sağlamak, verim çağında uzun kalmalarını sağlamak, kuvvetten düşmüş ağaçları yeniden güçlendirerek bir süre daha yüksek kaliteli meyve vermelerini sağlamaktır. Dal kesimi şeklindeki uygulamalar erken ilkbaharda yapılabilir. Yaz budaması, sürgünlerin yeşilden odunlaşmaya başladığı dönemde dal seçimi, eğme, bükme, uç alma şeklinde yapılır. Budama sırasında diğer ağaçlara bulaşabilecek hastalıkları önlemek amacıyla budama makası mutlaka temizlenmelidir.

HASTALIK-ZARARLILAR

Kirazlarda yaygın olarak görülen hastalıklar bakteriyel kanser, dal yanıklığı ve monilya'dır.

GÜBRELEME:

Toprak ve yaprak analizleri ile çiftçinin gözlemleri gübrelemede önemlidir. Gübreleme oranı; ağacın yaşı, verim durumuna, topraktaki besin maddeleri miktarı ve ekoloji ile ilgilidir. Gübrelemenin istenen etkiyi göstermesi için;

- 1)Kullanılacak gübre amacına uygun olmalıdır.
- 2)Bitkinin ihtiyacı kadar gübre verilmelidir.
- 3)Gübre usulüne uygun verilmelidir.
- 4)Gübre uygun zamanda verilmelidir.

Adres : P.K. 27 Erdemli-Mersin
Web : <http://arastirma.tarim.gov.tr/alata>
E-Posta : alata@gthb.gov.tr
Santral : 0 324 518 00 52
Belgegeçer : 0 324 518 00 80

T.C.

GIDA, TARIM ve HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü
Erdemli-Mersin

KİRAZ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Alperen GÜLOĞLU
Ziraat Mühendisi

Erdemli-2015